

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	10517 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	10517
Назва ОП	Історія
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Михальчук Роман Юрійович, Семчук Катерина Вікторівна, Квітковський Віктор Ігорович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	26.02.2025 р. – 28.02.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/87364>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/87364>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Провівши акредитаційну експертизу ЕГ одногосно погодилася, що ОП «Історія» відповідає критеріям; засадничих зауважень чи порушень немає. ЕГ відзначає значну роботу яка була проведена університетом для усунення недоліків виявлених попередньою акредитацією. Освітній процес на ОП проводиться на високому рівні. Цілі ОП та ПРН, визначаються з урахуванням потреб різних груп сейкхолдерів. Зміст ОП відповідає предметній області, ОП передбачає можливість для формування ІОТ здобувача освіти. ОП є структурованою, відповідає вимогам НРК для 6-го кваліфікаційного рівня та профстандарту «Вчитель ЗЗСО». В ЗВО існує практика погодження присвоєння професійної кваліфікації із Національним агентством кваліфікацій, у випадку відсутності профстандарту. Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті університету. В нормативній базі університету повно відображено форми і методи навчання ЗО та забезпечено реалізацію студентоцентрованого підходу. В УжНУ проводяться щорічні анкетування щодо задоволення здобувачів методами навчання і викладання, задоволеністю навчання. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання на ОП є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення та РН ЗО. В ЗВО формується нульова терпимість до порушень академічної доброчесності. До комплексного іспиту, окрім теоретичних питань, включено практичне завдання з фаху. УжНУ широко залучає представників роботодавців до реалізації освітнього процесу. Позитивною практикою є преміювання 100 кращих НПП 20% до окладу згідно щорічного рейтингу в університеті. Університет демонструє системні підходи щодо забезпечення якості освітнього процесу. В академічній спільноті ведеться робота по формуванню культури якості освіти. Сильною стороною ОП є міжнародна діяльність, участь в грантових проєктах та програмах, ERASMUS+ тощо, запрошення іноземних фахівців для читання лекцій (в тому числі іноземною мовою), реалізації практик міжнародного співробітництва не лише НПП, а й ЗО, міжнародна академічна мобільність відбувається на постійній основі; створені різноманітні можливості для ЗО щодо вивчення іноземних мов. Позитивною практикою є чітка процедура зарахування РН, отриманих під час академічної мобільності, інших ЗВО та неформальній освіті. Матеріально-технічна база та навчальні ресурси УжНУ реалізовані на достатньому рівні, щоб забезпечувати якісний освітній процес на даній ОП. Позитивним є залучення в освітнє середовище масштабної інфраструктури спорту та дозвілля. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються внутрішніми нормативними документами УжНУ, що є у вільному доступі. На веб-сайті університету розміщена необхідна інформація про ОП та ОК, що дає змогу ознайомитися з навчальним процесом в даному ЗВО не тільки здобувачам вищої освіти чи НПП, а й потенційним абітурієнтам.

Недоліки

Лідерська та підприємницька загальні компетентності профстандарту «Вчитель ЗЗСО» в ОП фактично не прослідковуються; в університетському «Порядку присвоєння професійної кваліфікації...» зазначено, що для присвоєння кваліфікації в ОП має бути передбачена виробнича практика не менше 6 кредитів, в той час в ОП на практику у ЗФПО виділено тільки 3 кредити; ОП не відображає останніх змін (серпень 2024 р.) в освітньому законодавстві (зміни до Закону України «Про вищу освіту» та введення в дію нового Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»); не виділена унікальність ОП, а регіональний контекст слабо врахований; в ряді випадків спостерігається формальне віднесення компетентностей та ПР до ОК. Так, враховуючи зміст РП ОК, ФК 3 не може забезпечуватися ОК 3,6,14, 35, 36; ФК 5 не забезпечується ОК 11; ПК 9 – ОК 10, 12; ПРН 1 – ОК10; ПРН 4 – ОК 3, 10, 14, 17, 35, 36; ПРН – ОК 14; ПРН 13 – ОК 30, разом з тим цілу низку ФК та ПРН які мають забезпечувати педагогічні практики (ОК 37-38) згідно РП та матрицями вони не забезпечують (ФК 5; ПРН 4, 7, 21); виявлено невідповідність таблиці компетентностей та РП – ОК 11, 14; ПРН 13 у частині «Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності...» забезпечується тільки ОК 28; в ОП всього 2 теми дисциплін присвячені НУШ (Тема 12 ОК 18, тема 4 ОК 2); наукова діяльність здобувачів освіти з фаху (педагогічні та методичні дослідження) не відбувається; ЗВО виділяє недостатньо кредитів на педагогічні практики й практику в ЗЗСО; на курсові роботи виділяється по 1 кредиту ЄКТС, що на думку ЕГ недостатньо; застаріле Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ»; наповнюваність навчально-методичними матеріалами платформи для дистанційного навчання MOODLE часткова, а по деяким ОК – відсутня; наявне дублювання та повторюваність змісту ОК у структурі ОП; програма комплексного атестаційного екзамену містить диспропорцію у тематиці: питань з всесвітньої історії, історії України та методики; невідповідність та відсутність у багатьох НПП фахових публікацій з тематики дисциплін, які читаються на ОП.

Рекомендації

ЕГ рекомендує: під час наступного перегляду ОП: відобразити інклюзивну, лідерську та підприємницьку компетентність профстандарту в компетентностях та ПРН ОП; привести кількість кредитів на практику у ЗФПО у відповідність до «Порядку присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти» для присвоєння професійної кваліфікації викладач ЗФПО; у змісті ОП визначити її унікальність та регіональний контекст; врахувати положення нового Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ МОН 1125 від 29.08.2024 р.); врахувати останні зміни до Закону України «Про вищу освіту», а саме, те що опис освітньої програми повинен містити: «процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння)», «форми здобуття освіти за цією освітньою програмою» (стаття 9-1); перенести вивчення ОК 2 після ОК «Педагогіка» та частини історичних ОК, а вивчення методики викладання громадянської освіти здійснювати після основного курсу; прибрати не характерні компетентності та ПРН зі змісту РП та співвіднести їх з матрицями відповідностей ОП; співвіднести тематику ОК 28 із шкільними програмами 5-9 класів НУШ; ввести до ОК 26 модуль із методики викладання громадянської освіти; ввести в ОП модуль або ОК правознавчого спрямування, що одночасно посилить

ПРН 13; запровадити курсову роботу з фаху (педагогіка або методика навчання), ввести теми з підготовки наукових робіт з фаху в ОК 8; збільшити кількість кредитів на педагогічні практики та курсові роботи, та збільшити кількість тижнів на практику в ЗЗСО; запровадити в опитування 30 питань щодо практичної підготовки та оцінки часу для самостійної роботи; завантажити на платформу MOODLE повний комплекс навчально-методичних матеріалів з усіх ОК; унормувати диспропорції та урівноважити винесені на атестаційний екзамеn питання з всесвітньої історії, історії України та методики. До наступного навчального року: забезпечити ОК, що викладаються НПП які відповідають всім законодавчим вимогам, можливо залучити професіоналів-практиків для читання окремих ОК; посилити публікаційну активність в напрямку тематики тих дисциплін, які читаються на ОК і забезпечують ОК; оновити Положення про академічну мобільність студентів" у контексті регламентації міжнародної освітньої мобільності усіх учасників освітнього процесу; запровадити анонімні опитування, які будуть стосуватися кожного ОК; упорядкувати документи, які стосуються ОП "Історія" за більш логічним принципом; більш відкрито поставитися до висвітлення результатів рейтингування - оприлюднювати на сайті університету рейтингові списки викладачів з конкретно набраними балами за виконання наукової роботи та місцями, а не просто вказувати прізвища премійованих осіб. Протягом навчання популяризувати серед студентів ОП наукові дослідження з фаху. Також ЕГ вважає, що було б позитивним рішенням подумати про встановлення ліфта в навчальному корпусі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

До інформаційної системи НАЗЯВО було подано ОП затверджену у січні 2025 року. Разом з тим осінній семестр 2024/2025 року здобувачі освіти 1 курсу розпочали за ОП затвердженою у квітні 2024 р., яка також розміщена на сайті ФІМВ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/76900>). Гарант ОП під час організаційної зустрічі пояснив, що редакція ОП 2025 р. фактично тотожна ОП 2024 р. зі змінами які були внесені внаслідок наказу ректора УжНУ від 31.10.2024 р. № 74/01-04 <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/84115> (Відповідно до наказу МОН від 13.06.2024р. №842 <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf>). Як зазначено у ВСО, в ОП було введено ЗК11, ПР24, ОК13 Антикорупція та доброчесність. Порівняння освітніх програм ЕГ підтверджує надану у ВСО інформацію. Не ставлячи під сумнів важливість запроваджених змін, ЕГ відмічає що зміни в ОП варто запроваджувати вже для наступного набору студентів, адже абітурієнти під час вступу орієнтувалися на оприлюднений варіант ОП за яким розробляються навчальні плани та індивідуальні плани здобувачів освіти. Стандарт вищої освіти у галузі 01 Освіта/Педагогіка за предметними спеціальностями для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній. У ВСО зазначено, що ОП розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту; Національної рамки кваліфікацій; Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. Аналіз проведений ЕГ засвідчує, що інтегральна компетентність та ПРН освітньої програми відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для 6-го кваліфікаційного рівня враховуючи специфіку спеціальності.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОП передбачає присвоєння професійних кваліфікацій «Вчитель історії та громадянської освіти»; «Викладач закладу фахової передвищої освіти». В ЗВО діє «Порядок присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти» (<https://surl.li/kagxys>) в якому зазначаються вимоги та порядок присвоєння проф. кваліфікації (розділ 2-3): 30 освіти мають пройти теоретичні курси, виробничі практики, де виконують професійні функції. Підставою для присудження проф. кваліфікації є успішне складання атестації за відповідною ОП, з урахуванням відповідних професійних стандартів. До атестаційних комісій залучаються представники роботодавців, професійних об'єднань та організацій. ОП переважно задовольняє умови визначені в положенні. Як зазначено в ВСО зміст ОП враховує вимоги Профстандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ № 2736 Мінекономіки України від 23.12.2020 р.) чинного на момент редакції ОП від квітня 2024 р. Це відображено в ПРН 1-17; ЗК. 2-10, ФК 1-9; ПК 6, 9; тематиці ОК. ЕГ звертає увагу на те що в перелічених в ОП компетентностях та ПРН слабо відображена

інклюзивна компетентність профстандарту – тільки п. В1.3. відображений в ПР5 та ФК 3. Разом з тим, в ОП є ОК Інклюзивна освіта, зміст якого повністю забезпечує формування зазначеної компетентності, а також тема 5 ОК «Педагогіка», що забезпечує формування компетентності профстандарту. Також на думку ЕГ лідерська та підприємницька загальні компетентності профстандарту в ОП слабо прослідковуються, що було відзначено й минулорічною ЕГ. Чинний варіант ОП відображає зміни назви предметної спеціальності (Історія та громадянська освіта) внесених Наказом МОН України «Про затвердження переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)» (наказ № 230 від 04.03.2024 р.) (<https://surl.li/rgldgm>). Щодо проф. кваліфікації «Викладач закладу фахової передвищої освіти», то профстандарт з неї не затверджений. В університетському «Порядку присвоєння професійної кваліфікації...» зазначено, що присвоєння кваліфікації у разі відсутності профстандарту здійснюється за погодженням із Національним агентством кваліфікацій (п.2.3). Під час зустрічі з адміністрацією проректор відзначив, що подібні практики погодження в університеті присутні. Також в Порядку відзначено, що в ОП має бути передбачена виробнича практика не менше 6 кредитів (п.2.6), в той час в ОП «Історія» на практику у ЗФПО виділено тільки 3 кредити. ЕГ також звертає увагу розробників ОП на зміни в законодавстві: МОН України затвердило новий Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ МОН 1125 від 29.08.2024 р.) (<https://surl.li/hysept>); згідно до останніх змін до Закону України «Про вищу освіту» (від 16.08.2024) опис освітньої програми повинен містити: «процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння)», «форми здобуття освіти за цією освітньою програмою» (стаття 9-1) (<https://surl.li/cc/dzguwf>).

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП визначає своєю метою підготовку кваліфікованих фахівців, педагогів, які в процесі навчання набувають інтегральних, загальних і фахових компетентностей вчителя ЗЗСО та ЗФПО, який проводить освітню діяльність необхідну для розв'язання складних спеціалізованих завдань у сфері професійної діяльності, використовуючи новітні досягнення історичної науки та громадянської освіти, застосовуючи сучасні форми навчання та інноваційні технології. Мета ОП відповідає місії університету: неперервний інтелектуальний, професійний і духовний розвиток людини та громади; принципам та завданням університету, відображених в п.3 Статуту ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>) та Концепції інноваційного розвитку ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>) (с. 15-16). Особливістю ОП визначається міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців для виконання професійних та практичних завдань в галузі сучасної історії, педагогіки та методики викладання історії та громадянської освіти у закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти. ЕГ відзначає, що такі практики можуть бути притаманними будь-якій іншій програмі цієї спеціальності. Основний фокус ОП та спеціалізації теж не дозволяє виділити її унікальність. Під час зустрічі з гарантом, останній відзначив, що особливістю ОП є підготовка здобувачів для роботи в умовах мультикультурного та фронтального Закарпатського регіону. ЕГ погоджується з такою думкою та рекомендує відобразити її в особливості ОП під час наступного перегляду. Тим більше що в Концепції освітньої діяльності університету зазначено, що «УжНУ є прикладом центральноєвропейського поліетнічного вищого навчального закладу, в якому створюються умови для здобуття освіти представниками усіх етнічних груп, що проживають у регіоні та поза його межами» (Статут... с. 17).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ЕГ з'ясувала, що при розробці та перегляді ОП думка стейкхолдерів щодо мети, компетентностей та ПРН ОП враховувалася. На сторінці ОП розміщені рецензії-роботодавців (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/65150>). Відзначимо, що деякі рецензії відображені на сайті стосуються попередньої редакції ОП. На сторінці ОП відображені анкети та результати опитування щодо якості ОП різних груп стейкхолдерів: роботодавців, студентів, випускників, за 2022/2023 – 2024/2025 н.р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52897>). Опитування академічної спільноти відбулися вперше у 2024-2025 н.р. за рекомендацією минулорічної ЕГ. В усіх анкетах міститься графа де учасники опитування можуть зробити пропозиції щодо покращення ОП. Під час останнього опитування ЗО та випускники ОП високо оцінили реалізацію ОП. Під час зустрічей, участь в опитуваннях підтвердили усі зазначені групи стейкхолдерів. До складу РГ ОП входять представники роботодавців, здобувачів освіти, та випускники. На фокус-групі представниця студентів в РГ ОП підтвердила свою активну участь під час останнього перегляду програми та врахування її пропозицій та звернення до неї студентів з пропозиціями змін в ОП. Роботодавці залучалися до засідань РГ ОП (Якимчук І.М.), що відображено в протоколах засідань РГ (№ 14-17, 21) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60154>), що підтверджено під час зустрічі. Роботодавці надавали рекомендації, які були враховані під час перегляду ОП, так Декет Г. запропонувала ввести ОК пов'язану з боротьбою з корупцією (ОК 13). Під час фокус-групи роботодавці підтвердили, що розробники ОП систематично дізнаються та враховують їх думку щодо змісту та реалізації ОП. До пререгляду ОП залучалася й академічна спільнота, в тому числі й іноземна (рецензії на сайті та долучені до інформаційної системи). НППП долучаються до оновлення ОП На засіданнях кафедр АСИУДД (№ 6 від 30.01.2023р.), МІУЗК (№5 від 25.01.2023р.), АЕК (№ 6 від 27.01.2023 р.), вченої ради ФІМВ (пр. №3 від 26.03.2024р.). Думку про ОП також висловлювали потенційні вступники (<http://surl.li/pmodr>). При формулюванні цілей ОП були враховані рекомендації ЕГ та ГЕР НАЗЯВО висловлені під час минулорічної акредитації (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/85838>). В цілому ЕГ підтверджує, відображену в ВСО, систематичну роботу зі з'ясування думки стейкхолдерів щодо реалізації ОП та врахування цих

пропозицій під час щорічного її перегляду. Обговорення ОП залишається відкритим, пропозиції можна надсилати на ел.пошту кафедри kaf-ancienthist@uzhnu.edu.ua та гаранта ihor.likhtei@uzhnu.edu.ua.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП розрахована на потреби ринку праці та в ній враховані тенденції розвитку спеціальності. Зокрема, під час останніх переглядів було враховано зміни назви предметної спеціальності внесених Наказом МОН «Про затвердження переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (<https://surl.li/duoiet>), що було відображено у корегуванні мети ОП, ФК, ПРН; введенні ОК 28 «Громадянська освіта: основи шкільного курсу», зміни назви ОК 8 «Основи наук. роботи історика та фахівця в галузі громадянської освіти». Викладачі ОП є фахівцями в своїх галузях знань й враховують під час викладання ОК тенденції розвитку педагогічної та історичної науки, беруть участь в міжнародних наукових конференціях та стажуваннях (<https://surl.li/ospjfv>). Співпраця із роботодавцями, дозволяє враховувати сучасні потреби школи. У ВСО відзначено, що ОП єдина, яка здійснює підготовку вчителів історії в регіоні державною мовою. РГ провела аналіз статистичних даних (<https://cutt.ly/Gwc32anF>, <https://cutt.ly/swc8xW4N>), який засвідчив потребу в кваліфікованих кадрах в ЗЗСО Закарпаття. Роботодавці під час фокус-групи зазначили що школи потенційно, будуть потребувати молодих вчителів історії та громадянської освіти й підтвердили відповідність змісту ОП сучасним освітнім вимогам. Опитування роботодавців (<https://surl.li/jtf nol>) показало, що вони зацікавлені у повній або частковій зайнятості випускників ОП. Частина випускників з якими вдалося поспілкуватися ЄГ працевлаштовані в ЗЗСО України та освітніх закладах країн Європи й проводять успішну педагогічну діяльність. Також, в школах працюють здобувачі освіти заочної форми навчання. У ВСО відзначено, що регіональний контекст відображений у тому що в краї наявні освітні й культурні інституції, а УжНУ єдиний в області, що має потужний кадровий потенціал для підготовки педагогіг-істориків. Разом з тим у змісті ОП регіональний контекст відображений тільки у темах 2, 8 ОК 27 та списку курсових робіт цього ОК. У ВСО відзначено, що в процесі формулювання цілей та ПР ОП враховано зміст аналогічних ОП Волинського національного університету, Тернопільського національного педагогічного університету, Вінницького державного педагогічного університету, Дрогобицького державного педагогічного університету, Уманського державного педагогічного університету. Зарубіжний досвід з відповідної чи спорідненої спеціальності вивчався шляхом участі викладачів в міжнародних конференціях, стажуваннях в ЗВО країн Євросоюзу та Грузії, що знайшло відображення у формулюваннях ПР 4,7,10,22 оновленої ОП. ВСО не конкретизують як саме досвід вітчизняних ОП враховано при формуванні цілей та ПРН. Під час фокус-групи з авторами ВСО І. Шніцер зазначив, що досвід вітчизняних ЗВО був залучений для пошуку співвідношення фахових та історичних складових, а за словами гаранта, у Тернопільського університету було запозичено досвід запровадження у ОК Історія та культура європейського середньовіччя» практичних занять із відображення певної теми у шкільних підручниках.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП повністю відповідає критерію 1 у всіх підкритеріях. Не суттєві недоліки в підкритерії 1.2, що стосуються кількості кредитів практики ЗФПО, виявлені ЄГ, не впливають на позитивну оцінку, й можуть бути виправлені під час найближчого перегляду ОП. ОП відображає зміни назви предметної спеціальності (Історія та громадянська освіта) внесених Наказом Міністерства освіти України «Про затвердження переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)» (наказ № 230 від 04.03.2024 р.), а ОП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для 6-го кваліфікаційного рівня враховуючи специфіку спеціальності. В ЗВО діє «Порядок присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти» в якому зазначається вимоги та порядок присвоєння професійної кваліфікації, існує практика погодження присвоєння професійної кваліфікації із Національним агентством кваліфікацій, у випадку відсутності профстандарту. ОП відповідає місії, принципам та завданням університету. На ОП проводиться систематична робота зі з'ясування думки стейкхолдерів щодо її реалізації та врахування цих пропозицій під час її перегляду. Мета ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці та галузевого контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Недоліки

Лідерська та підприємницька загальні компетентності профстандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ № 2736 Мінекономіки України від 23.12.2020 р.) в ОП не виражені; в університетському «Порядку присвоєння професійної кваліфікації...» зазначено, що для присвоєння профкваліфікації в ОП має бути передбачена виробнича практика не менше 6 кредитів (п.2.6), в той час в ОП «Історія» на практику у ЗФПО виділено тільки 3 кредити; в ОП не враховані. ОП не відображає останніх змін (серпень 2024 р.) в освітньому законодавстві (зміни до Закону України «Про вищу освіту» та введення в дію нового Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»). Враховуючи те, що зазначені зміни були запроваджені напередодні початку нового навчального року, ЄГ не вважає це приводом для зниження оцінки за підкритерієм. Не виділена унікальність ОП, а регіональний

контекст слабо врахований в ОП. Однак, враховуючи специфіку та універсальність освітньої галузі, це також не може бути приводом для зниження оцінки ОП за критерієм 1 на рівні В.

Рекомендації

ЕГ рекомендує під час наступного перегляду ОП: відобразити інклюзивну, лідерську та підприємницьку компетентність профстандарту в компетентностях та ПРН ОП; привести кількість кредитів на практику у ЗФПО у відповідність до «Порядку присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти» для присвоєння професійної кваліфікації викладач ЗФПО; у змісті ОП визначити її унікальність та регіональний контекст; врахувати положення нового Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ МОН 1125 від 29.08.2024 р.); врахувати останні зміни до Закону України «Про вищу освіту», а саме, те що опис освітньої програми повинен містити: «процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння)», «форми здобуття освіти за цією освітньою програмою» (стаття 9-1) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3642-20#n26>).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає рівню вищої освіти. Обов'язкові ОК складають 180 кредитів, серед них на практику відведено 18 кредитів; підсумковий атестаційний екзамен 1,5 кредити. На вибіркові ОК відведено 60 кредитів (25%), що відповідає вимогам освітнього законодавства. На ОК відводиться від 3 до 11 кредитів, що відображено в ОП, НП, РП ОК. НП відповідає ОП. ОП корелюється з НП як денної так і заочної форм навчання.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст освітньої програми має чітку структуру, а майже всі ОК становлять логічну взаємопов'язану систему, що відображено в структурно-логічній схемі. Виключенням ЕГ вважає викладання ОК Інновації та інформаційно-комунікаційні технології в закладах освіти в 1 семестрі навчання. На цей момент студенти про заклади освіти знають тільки із власного шкільного досвіду й мало ймовірно, що здобувачі освіти не вивчивши курси психолого-педагогічного та історичного блоків здатні засвоїти ПРН 4,7,8,17 зазначені в РП ОК та матриці відповідностей. На цей факт звертала увагу ГЕР під час минулої акредитації. Також Тема 9. "Громадянська освіта та методика її навчання" ОК 8 (2 семестр), вивчається ще до вивчення власне ОК 28 Громадянська освіта: основи шкільного курсу (7 семестр). В ОП перелічені 11 ЗК, 9 ФК, 10 ПК та 24 ПРН. Обов'язкові ОК включені до ОП в сукупності забезпечують формування всіх визначених компетентностей в тому числі й загальнокультурних та громадянських й досягнення ПРН. Аналізуючи відповідність ПРН ОК ЕГ відзначила, що в ряді випадків спостерігається формальне віднесення компетентностей та ПР до ОК. Так, враховуючи зміст РП ОК, ФК 3 не може забезпечуватися ОК 3,6,14, 35, 36; ФК 5 не забезпечується ОК 11; ПК 9 – ОК 10, 12; ПРН 1 – ОК10; ПРН 4 – ОК 3, 10, 14, 17, 35, 36; ПРН – ОК 14; ПРН 13 – ОК 30. Разом з тим цілу низку ФК та ПРН які мають забезпечувати педагогічні практики (ОК 37-38) згідно РП та матрицями вони не забезпечують (ФК 5; ПРН 4, 7, 21). В деяких випадках виявлено невідповідність таблиці компетентностей та РП – ОК 11, 14. ЕГ відзначає, що ПРН 13 у частині «Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності,...» забезпечується тільки ОК 28.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Стандарт вищої освіти за даною спеціальністю відсутній. ОП визначає предметну область так: 01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта). Як

об'єкти вивчення зазначені освітній процес у закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти за предметною спеціальністю історія та громадянська освіта. Цілі навчання: формування у здобувачів освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері професійної діяльності, використовуючи новітні досягнення історичної науки та громадянської освіти, застосовуючи сучасні форми навчання та інноваційні технології. Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, наукові концепції та принципи, що є основою процесу викладання і навчання, виховання та розвитку здобувачів загальної середньої та фахової передвищої освіти. Зміст ОП відповідає предметній області. До обов'язкових дисциплін ОП входять ОК психолого-педагогічного блоку – 27 кредитів (разом із практиками), 18 кредитів – загальноуніверситетські ОК; 20 кредитів – методики викладання, та ОК пов'язані із шкільними курсами історії та громадянської освіти; 115 кредитів історичної підготовки (разом з практиками); 1,5 кредитів – атестаційний іспит. Разом з тим ЕГ звертає увагу на деякі факти. В ОП всього 2 теми присвячені НУШ (Тема 12 ОК 18, тема 4 ОК 2). ЕГ вважає що слід більше уваги приділити цьому питанню, адже на сьогодні НУШ досягла 7 класу, а на момент випуску ОП вже перейде у старшу школу. На думку ЕГ варто посилити блок громадянської освіти. Наразі він представлений 1 ОК 28 (3 кредити) в якому зосереджено тематика шкільного курсу 10 класу, в той час як інтегровані курси історії та громадянської освіти вивчаються з 5 класу НУШ. ЕГ рекомендує врахувати цей аспект й співвіднести тематику ОК 28 із шкільними програмами 5-9 класів НУШ, а також ввести до ОК 26 модуль із методики викладання громадянської освіти. ЕГ також рекомендує ввести в ОП модуль або ОК правознавчого спрямування, що одночасно забезпечить знання з частини тем "Громадянської освіти!" й посилить ПРН 13. Проаналізувавши тематику пропонованих курсових робіт розміщених в РП (ОК 27, 33), на сторінках кафедр (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/65569>), РП ОК 8, наданих за запитом тем публікаційної активності студентів, провівши спілкування зі студентами та представниками наукового товариства «Кліо» ЕГ прийшла до висновку, що наукова діяльність здобувачів освіти з фаху (педагогічні та методичні дослідження) не відбувається. У зв'язку із цим ЕГ рекомендує запровадити курсову роботу з фаху (педагогіка або методика навчання), ввести відповідні теми в ОК 8 та перелік пропонованих тем курсових робіт, популяризувати серед студентів ОП наукові дослідження з фаху.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП передбачає можливість для формування ІОТ здобувача освіти: відповідно до НП ОП на ВОК відведено 60 кредитів – 25 % від загальної кількості кредитів, що відповідає встановленим вимогам. В п. 6.4.4. – 6.4.6 Положення про організацію освітнього процесу в УжНУ (<https://cutt.ly/YwH9vsos>) та в Положенні про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>) міститься процедура обрання студентами ВОК. Згідно цих положень, студент може обрати спеціалізований блок ОК із вибіркової складової НП ОП, одну дисципліну із переліку ВОК фахового або соціогуманітарного спрямування НП ОП, на якій навчається здобувач; ОК з іншої ОП того ж рівня вищої освіти; ОК із переліку ВОК або блоку дисциплін іншої ОП того ж рівня вищої освіти, ВОК іншої ОП іншого рівня вищої освіти. Обов'язковою умовою такого вибору є погодження декана факультету, на якому реалізується ОП з НП якої обрана дисципліна; ОК університету, до якого входять дисципліни світоглядного характеру та професійно-орієнтовані дисципліни різних спеціальностей, запропоновані кафедрами для набуття та розвитку здобувачами soft skills; ОК в іншому ЗВО в рамках реалізації права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність. Студенту може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити повторний вибір у випадках: – якщо кількість здобувачів, які обрали ОК перевищує максимальну або мінімальну нормативну чисельність здобувачів, встановлену в університеті. Нормативна кількість здобувачів вищої освіти при формуванні академічних груп визначається наказом ректора на кожен рік. За словами проректора в цьому році групи складаються з 25-30 осіб, що викликано економічними розрахунками. Якщо здобувачу відмовлено у виборі ОК, він може зробити повторний вибір дисциплін за якими вже сформовані групи. Вибір ОК здійснюється на наступний рік у весняному навчальному семестрі до 15 березня. Здобувачі реалізують свій вибір шляхом опитування на електронній гугл формі, що підтвердилося під час зустрічі. Перелік і опис ВОК розміщується на сайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/40666>). Як зазначено у ВСО Каталоги вибіркового дисциплін щорічно оновлюються. Рекомендований обсяг ВОК – 3 кредити. За словами начальника навчальної частини це зроблено для уніфікації ВОК університету. Однак в НП ОП вони складають 3 та 4 кредити. Можливість формування ІОТ здобувачами освіти також забезпечена через внутрішню і зовнішню мобільність; обрання бази проходження практики; обрання тем курсових робіт, можливість навчання за індивідуальним графіком, що регулюється відповідним положенням (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20152>). Під час зустрічі студенти очної та заочної форми навчання підтвердили реалізацію свого права на формування ІОТ; можливості вибору тем курсових робіт та обізнаність про процедуру вибору ВОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка на ОП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/YwH9vsos>) та Положенням про практику (<https://surl.li/lsyxnc>). На ОП передбачено 18 кредитів на практики: археолого-етнографічна (2 сем., 6 кредитів/4 тижні), музейно-екскурсійна (3 сем., 3 кредити/2 тижні), педагогічна в ЗЗСО (7 сем., 6 кредитів/4 тижні), педагогічна в ЗФПО (8 сем., 3 кредити/2 тижні). Даний обсяг не відповідає чинній «Концепції розвитку пед. освіти» (<http://surl.li/qnyh>), яка рекомендує виділяти на практичну підготовку 30 кредитів. Враховуючи, що порівняно з редакцією ОП 2023 р., відсутні педагогічна пропедевтична та

психолого-педагогічна практики, ЕГ вважає, що ЗВО виділяє недостатньо кредитів на педагогічні практики й практику в ЗЗСО зокрема. Здобувачі освіти вперше потрапивши до закладу освіти як вчителі за 4 тижні мають відвідати 20, підготувати й провести 10 уроків й виховний захід, розробити урок в інклюзивному класі або з учнями з особливими освітніми потребами, підготувати методичну розробку для роботи з батьками, профорієнтаційну розробку, організувати й провести профорієнтаційну роботу зі старшокласниками, включаючи профорієнтаційну бесіду і публікацію інформаційного посту у соціальних мережах, розробити плани-конспекти проведених уроків та психолого-педагогічну характеристику класу, підготувати звітну документацію (РП практики). Відзначимо, що подібне зауваження було зроблено ЕГ та ГЕР під час минулої акредитації. ЗВО натомість зменшив кількість проведених та спостережених уроків в ЗЗСО. Була запроваджена практика в ЗФПО, але загальна кількість підпрактик зменшилася. Практикам передують теоретичні курси, які їх забезпечують. Зміст практик відображений в РП (<https://surl.li/axlrtr>) й забезпечує досягнення ПРН та необхідних для спеціальності знаннями та навичками. Договори про проходження практик (окрім педагогічної в ЗФПО) розміщені на сайті університету (<https://surl.li/yulmvg>). В РП педагогічної практики в ЗФПО зазначено, що «Базами педагогічної практики в ЗФПО рекомендовано обирати коледж ДВНЗ «УжНУ», а також коледжі Ужгорода та Мукачова...». Сама практика є новою й запланована на у 8 семестрі набору студентів 2024 р. В п. 2.3. положення про практику передбачена можливість самостійного обрання студентом бази практики. Роботодавці від баз практики підтвердили успішне проходження практики здобувачами освіти в школах регіону. ЕГ зауважує, що на зустріч були присутні тільки представники ЗЗСО. Студенти також висловили задоволення якістю практичної підготовки під час зустрічі. У 2023 році студенти оцінили практичну підготовку на ОП на 4 (<https://surl.li/fbmqhp>). В останньому опитуванні студентів питання щодо практики відсутні (<https://surl.li/iugmyr>). Співвідношення практичних (семінарських) та лекційних занять складає 57,6 та 42,4% відповідно. В програмі комплексного атестаційного іспиту передбачено практичне завдання «на одне з питань екзаменаційного білету підібрати інтерактивні вправи або скласти планконспект уроку».

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Виходячи зі змісту ОП можна зробити висновок, що вона спрямована на набуття навичок soft skills: здатність планувати та управляти освітньою діяльністю на основі міжособистої взаємодії, здатність здобувати знання, самостійно шукаючи й опрацьовуючи інформацію, здатність генерувати нові ідеї (креативність), здатність працювати в команді й використовувати інновації тощо. Ці навички реалізуються під час оволодіння змістом освітніх компонентів, участі у семінарах, конференціях, проходження практик тощо. На ОП є ОК загальноуніверситетського циклу «Основи медичних знань та охорона здоров'я», «Іноземна мова». Здобувачі освіти можуть долучатися до роботи органів студентського самоврядування, гуртків та спортивних секцій, що діють в університеті, розвивати навички лідерства та роботи в команді. Представники самоврядування, студенти та випускники під час фокус-груп підкреслили різноманітні можливості щодо формування соціальних навичок які надає університет. Студенти долучаються до проходження курсів та тренінгів поза ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/82995>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/65517>) наукової та громадської діяльності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/66535>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/70596>). Під час зустрічі Свеженцева О.І., начальник відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи відзначила, що університет створює різноманітні можливості для студентів щодо вивчення іноземних мов та участі в грантовій діяльності, участі в міжнародних стажуваннях. На ОП через опитування дізнаються думку студентів з приводу того які саме м'які навички вони хотіли б розвивати (https://docs.google.com/forms/d/1NHg0oOH-8vN_DUkV3u2FPFaIuD6ogJoEIVDE-1dzpHY/viewanalytics?usp=drive_web), що ЕГ відзначає як позитивну практику.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг ОП та окремих ОК регламентований «Положенням про організацію освітнього процесу ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/YwH9vsos>). Обсяг ОК становить не менше 3 кредитів. В положенні зазначено, що кількість годин аудиторних занять у розрізі навчальних дисциплін становить для денної форми здобуття вищої освіти від 33 до 50 відсотків для освітнього ступеня бакалавр. Зміст самостійної роботи з вивчення конкретної ОК визначається РП, методичними матеріалами, завданнями та вказівками НПП. ЕГ зазначає, що у даному положенні не вказано яким чином ЗВО визначає реальний обсяг навантаження здобувачів вищої освіти. На основі ОП та її робочих програм ЕГ робить висновки про відповідність обсягу самостійної роботи більшості ОК виділеному часу. На підставі рішення Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» від 22 грудня 2020 р. (протокол №9) тижневе навантаження складає від 24 до 27 годин, що дозволяє здобувачам виділити час для самостійної роботи. В НП ОП «Історія» дотримано цих норм. Фактичне навантаження здобувачів конкретних навчальних дисциплін знаходиться у відповідних межах. Навантаження студентів розраховано рівномірно – по 30 кредитів на семестр. За словами НПП з метою співвіднесення запланованого обсягу окремих ОК із фактичним навантаженням проводяться бесіди зі здобувачами вищої освіти. Під час зустрічі здобувачі повідомили, що їм вистачає часу на опанування ОП. За результатами минулорічного опитування здобувачів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/60148>) 81,8% із них мають достатньо та скоріше достатньо часу на навчання, рівень завантаження здобувачів навчальною роботою за 5-бальною шкалою складає 3,89. Натомість опитування цього навчального року питання щодо завантаженості здобувачів не містило (https://docs.google.com/forms/d/1NHg0oOH-8vN_DUkV3u2FPFaIuD6ogJoEIVDE-1dzpHY/viewanalytics?usp=drive_web). ЕГ вважає, що ЗВО виділяє недостатньо кредитів на практику в ЗЗСО враховуючи ті завдання що описані у РП практики (аргументація наведена в аналізі критерію 2.5). ОП містить недоліки й планування курсових

робіт, що відмічалось під час минулорічної акредитації. На них виділяється по 1 кредиту ЄКТС. В нових методичних рекомендаціях 2023 р. кількість сторінок на роботу було зменшено до 20-25 стор. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/87024>) з 30-35 стор. попередніх рекомендацій. Натомість на думку ЕГ зібрати матеріал, написати оригінальний науковий текст, й оформити його згідно вимог за 30 год. практично неможливо. ЕГ рекомендує: проводити опитування студентів включаючи питання, що спрямовані на оцінку доступного часу для самостійної роботи; збільшити час в ОП та НП для написання курсової роботи та проходження практики в ЗЗСО.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

На ОП підготовка здобувачів за дуальною формою здобуття освіти не здійснюється. Практикоорієнтованість ОП забезпечується через проведення практичних та семінарських занять, опанування сучасних інформаційних технологій (ОК 2) в межах ОК; проходження практик, які дозволяють студентам застосовувати отримані професійні компетентності; проєктну діяльність, що має прикладне значення під час вивчення дисциплін; залучення до освітнього процесу фахівців, які мають досвід практичної діяльності; залучення здобувачів до наукових гуртків, наукових досліджень, які мають прикладний характер, проведення тематичних екскурсій (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/70596>). ЕГ відзначає, що деякі здобувачі освіти заочної форми навчання на ОП суміщають навчання та роботу у ЗЗСО, що було з'ясовано під час фокус-групи. Випускники ОП також працевлаштовуються за фахом в Україні та країнах Євросоюзу.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, зокрема 3) забезпечення здорового способу життя (ЗК 09; ФК 07; ПР 06; ОК 01), 4) забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх (ЗК 08; ФК 06; ПР 05,10,23; ОК18, 23, 9) створення стійкої інфраструктури, сприяння інноваціям (ЗК 04; ФК 03; ПР 04,09; ОК2); 16) сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку (ЗК 07; ФК 04, 08; ПР 13, 22; ОК 28).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП повністю відповідає критерію 2 у підкритеріях 2.1, 2.3, 2.4, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 та частково - підкритеріям 2.2 та 2.5. Виявлені в критерії недоліки не є суттєвими, й на думку ЕГ, можуть бути виправлені під час найближчого перегляду ОП. Вони загалом не впливають на оцінку ОП експертною групою на рівні В. ОП «Історія» є структурованою та збалансованою та дозволяє досягти цілей та ПРН. Зміст ОП відповідає предметній області, структура ОП передбачає можливість для формування ІОТ здобувача освіти, ОП спрямована на набуття навичок soft skills. Позитивними практиками ЕГ відзначає діяльність університету щодо створення різноманітні можливості для студентів щодо вивчення іноземних мов та участі в грантовій діяльності, участі в міжнародних стажуваннях та те, що через опитування РГ ОП дізнається думку студентів з приводу того які саме м'які навички вони хотіли б розвивати.

Недоліки

В ряді випадків спостерігається формальне віднесення компетентностей та ПР до ОК. Так, враховуючи зміст РП ОК, ФК 3 не може забезпечуватися ОК 3,6,14, 35, 36; ФК 5 не забезпечується ОК 11; ПК 9 – ОК 10, 12; ПРН 1 – ОК10; ПРН 4 – ОК 3, 10, 14, 17, 35, 36; ПРН – ОК 14; ПРН 13 – ОК 30. Разом з тим цілу низку ФК та ПРН які мають забезпечувати педагогічні практики (ОК 37-38) згідно РП та матрицями вони не забезпечують (ФК 5; ПРН 4, 7, 21). Виявлено невідповідність таблиці компетентностей та РП – ОК 11, 14. ПРН 13 у частині «Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності,...» забезпечується тільки ОК 28. В ОП всього 2 теми дисциплін присвячені НУШ (Тема 12 ОК 18, тема 4 ОК 2). ЕГ вважає, що слід більше уваги приділити цьому питанню, адже на сьогодні НУШ досягла 7 класу. Варто посилити блок громадянської освіти. Наразі він представлений 1 ОК 28 (3 кредити) в якому зосереджено тематика шкільного курсу 10 класу, в той час як інтегровані курси історії та громадянської освіти вивчаються з 5 класу НУШ. Наукова діяльність здобувачів освіти з фаху (педагогічні та методичні дослідження) не відбувається. ЗВО виділяє недостатньо кредитів на педагогічні практики й практику в ЗЗСО, враховуючи ті завдання що описані у РП цієї практики. ОП містить недоліки й планування

курсів робіт. На них виділяється по 1 кредиту ЄКТС. Натомість, на думку ЕГ, зібрати матеріал, написати оригінальний науковий текст, й оформити його згідно вимог за 30 год. практично неможливо.

Рекомендації

ЕГ рекомендує під час найближчого перегляду ОП: перенести вивчення ОК 2 після ОК «Педагогіка» та частини історичних ОК, а вивчення методики викладання громадянської освіти здійснювати після основного курсу; посилити ПРН 13 ОК або модулем в існуючому ОК з правового спрямування; прибрати не характерні компетентності та ПРН зі змісту РП та співвіднести їх з матрицями відповідностей; співвіднести тематику ОК 28 із шкільними програмами 5-9 класів НУШ, а також ввести до ОК 26 модуль із методики викладання громадянської освіти; ввести в ОП модуль або ОК правознавчого спрямування, що одночасно посилить ПРН 13; запровадити курсову роботу з фаху (педагогіка або методика навчання), ввести теми з підготовки наукових робіт з фаху в ОК 8 та перелік пропонованих тем курсових робіт; збільшити кількість кредитів на педагогічні практики та курсові роботи, та збільшити кількість тижнів на практику в ЗЗСО; запровадити у опитування здобувачів освіти питання щодо практичної підготовки та питання, що спрямовані на оцінку доступного часу для самостійної роботи; збільшити час. Протягом навчання популяризувати серед студентів ОП наукові дослідження з фаху.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ДВНЗ «УжНУ» у 2024 році розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році (<https://ips.ligazakon.net/document/view/RE41724?an=1>). Разом із переліком документів, необхідних для вступу, містяться на інформаційній сторінці університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/rules>), вони є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому містять: перелік конкурсних пропозицій, за якими здійснюється прийом; порядок проведення конкурсного відбору та строки зарахування вступників; перелік конкурсних предметів, з яких вступники мають подавати результати ЗНО/НМТ; перелік конкурсних предметів ЄФВВ (для вступу на магістерські програми); порядок і строки прийому заяв і документів; порядок проведення вступних випробувань; вичерпний порядок обчислення конкурсного балу; іншу важливу інформацію. В п. 2.5. правил прийому визначено особливості прийому на навчання осіб, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія активних бойових дій або активних бойових дій. На сайті приймальної комісії розміщені умови вступу для 2024 р. Під час фокус групи, заступник голови приймальної комісії відзначив, що МОН ще не видало Порядок прийому на навчання на 2025 р.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Для здобуття вищої освіти на ОП, згідно Порядку прийому на навчання, приймаються: вступники на основі ПЗСО, вступники на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра (НРК5). Вступ на основі ПЗСО та НРК 5 відбувається за результатами НМТ 2022, 2023, 2024 рр. ЗНО 2021 р. за вибором вступника - додатково бал ЄФВВ на основі НРК5. Особливість ОП враховується у коефіцієнтах предметів НМТ. Так за 2024р., вступникам зараховуються бали НМТ, (ваг.коэф. оцінок з предметів: К1(укр.мова)-0,3; К2(матем)-0,2; К3(іст. України) -0,5 – основний блок, або К4 (біологія)-0,25, К4 (хімія)-0,2, К4(фізика)-0,2, К4(укр.літ.)-0,3, К4(геогр)-0,3. Вступники з тимчасово окупованих територій та особливо небезпечних територій відповідно до Наказу МОН №598 від 29.06.2022р. беруть участь у конкурсній відборі до УжНУ у межах квоти-2. У 2024 р. вступити на 2 курс ОП могли здобувачі освіти, які здобули ОКР молодшого спец/ОС молодшого бакалавра та склали конкурсні предмети та вступні випробування; вступникам зараховуються бали НМТ (<https://surl.li/gdfuym>). Також вступникам на основі НРК5 може бути перезараховано кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначено стандартом ВО бакалавра (за відсутності стандарту – не більше 120 кредитів ЄКТС). Під час спілкування з гарантом було з'ясовано, що таких вступників на ОП не було. Вступники, які мають право на спеціальні умови вступу беруть участь у конкурсному відборі у межах квоти-2, що становить 10% від максимального обсягу державного замовлення.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання, отриманих на інших ОП регулюється Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/SwJIuVkk>); Положенням про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці (<http://surl.li/badzm>); Положенням про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/badgr>). Доступність цих документів для учасників освітнього процесу забезпечується їх оприлюдненням на офіційному сайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). Процедура визнання результатів, отриманих на інших ОП здійснюється на основі ЄКТС, є чіткою та зрозумілою. У разі визнання результатів академічної мобільності перезарахування кредитів відбувається на основі Договору про навчання та згідно з академічною довідкою або іншим завіреним відповідним чином документом про зараховані результати навчання в ЗВО-партнері. Уповноважений завідувачем кафедри НПП вивчає подані здобувачем вищої освіти матеріали та пропонує на розгляд кафедри проект рішення щодо визнання здобутих здобувачем освіти РН. Кафедрою, після аналізу поданих здобувачем вищої освіти матеріалів та проведеною з ним за необхідності співбесідою, може бути скорегована кількість здобутих за програмою академічної мобільності кредитів з того чи іншого ОК, але не більше ніж на 25 відсотків. В інших випадках ОК перезараховує декан факультету за заявою здобувача та погодженням із завідувачами кафедр, які забезпечують викладання цих ОК на підставі представленого документа про попередню освіту. Під час фокус-групи здобувачі освіти виявили обізнаність про можливість визнання результатів отриманих на інших ОП. На ОП є приклади перезарахування РН, які ЗО набули навчаючись за програмами академічної мобільності. Студентка УжНУ перебувала на семестровому навчанні в Пряшівському університеті (Словаччина) за програмою академічної мобільності Erasmus+ (<https://surl.li/emjtca>). На підставі сертифікату, поданого здобувачкою освіти їй були перезараховані теми з ОК Історія та культура країн Центрально-Східної Європи, що було підтверджено під час зустрічі зі студентами. ЕГ звертає увагу, що Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» було затверджено у лютому 2016 р. Враховуючи, що НПА на які спирається положення, з тих пір зазнали змін ЕГ рекомендує оновити це університетське положення.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (<https://cutt.ly/www46iS1>). Доступність цих документів для учасників освітнього процесу забезпечується їх оприлюдненням на офіційному сайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). Загальний обсяг ОК ОП, що можуть бути зараховані здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 % ОП. Можуть бути перезараховані РН як нормативних так і вибіркових ОК. Визнання результатів можливе як для ОК загалом, так і для окремих видів аудиторної та самостійної роботи в рамках ОК. Перезарахування РН неформального та/або інформального навчання відбувається на підставі заяви студента та декларації про попереднє навчання. Керівник структурного підрозділу формує предметну комісію у складі гаранта або завідувача кафедри, 2 НПП один з яких викладає ОК. Вона приймає рішення про визнання РН та зарахування відповідних ОК та їх складових. У випадку відмови у зарахуванні РН неформальної освіти здобувач може подати апеляцію на ім'я ректора, який утворює апеляційну комісію. На зустрічах з ЕГ здобувачі освіти продемонстрували обізнаність із можливостями неформальної / інформальної освіти. Під час реалізації ОП визнання результатів неформального та/або інформального навчання відбувається постійно, що відображено у ВСО та протоколах перезарахування РН (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/66540>), підтверджено під час фокус-груп зі студентами та НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП повністю відповідає вимогам критерію 3. Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті університету. Позитивною практикою є чітка процедура зарахування РН, отриманих під час академічної мобільності, інших ЗВО та неформальній освіті. Здобувачі освіти ознайомлені з цими процедурами та використовують їх на практиці. ЕГ встановила рівень відповідності ОП на рівні В.

Застаріле Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ», адже нормативно-правові акти на які спирається положення зазнали змін з 2016 року.

Рекомендації

ЕГ рекомендує оновити Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ».

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В положенні про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/uwJllbq>) визначено основними форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійну роботу, практичну підготовку, контрольні заходи. Види навчальних занять: лекція та практичні заняття, які забезпечені методичними розробками (<https://surl.li/oleltx>). Форми і методи навчання і викладання спрямовані на формування загальних і фахових компетентностей та досягнення ПР. Вибір методів залежить від мети, змістовного наповнення ОК, компетентностей, які формуються в результаті її вивчення. На ОП використовуються інформаційні технології в поєднанні в дистанційним навчанням (<https://surl.li/vrdink>). Вимоги студентоцентрованого підходу та академічної свободи реалізується через доступ здобувачів освіти до навчально-методичних матеріалів, вивчення вибіркового дисциплін, вибору тем курсових робіт, можливість в проектах академічній мобільності, дослідницькій роботі тощо. Під час дистанційного навчання використовується платформа MOODLE та платформи у сервісах Zoom, GoogleMeet. Водночас під час аналізу ЕГ було виявлено, що на платформі MOODLE наповнюваність окремих компонентів ОК часткова, а по деяким ОК - відсутня. За результатами опитування 42,2% здобувачів ОП оцінюють рівень отриманих знань та умінь на відмінно, а 41,2% на добре (39,7%) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52897>. Хоча за опитуванням 2025 р. 11,0% здобувачів зазначили, що відбувалося спостерігається дублювання змісту навчальних дисциплін у структурі ОП. Зокрема, повнорнуються такі предмети як психологія (у тому числі й вікова) з предметом інклюзивна освіта. Також є великі повтори в предметі Історія освіти (до Середньовіччя) з предметом Історія освіти нового часу. Мистецтво публічного виступу подекуди дублює ділову українську мову та психологію. Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ УжНУ (<https://cutt.ly/ewJxMp5>) передбачає організацію освітнього процесу в Університеті на засадах студентоцентрованого навчання. Рівень задоволеності вивчення предметів за результатами опитування в січні 2025 р. в здобувачів високий: 50% відзначили, що викладачі активно використовують сучасні методи навчання і викладання, а 39,8% - частково (<https://surl.li/lxezxl>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Сайт факультету містить навчально-методичне забезпечення ОП, зокрема робочі програм навчальних дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60173>), а також вибіркового дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/71028>). Представлені всі робочі програми ОК. Тобто здобувачі ОП мають можливість вчасно ознайомитися з інформацією щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Також дана інформація озвучується НПП на першому занятті з кожної дисципліни, а також на настановчих зборах практик. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами та випускниками ОП інформація про своєчасне усне інформування (зокрема на перших заняттях) була підтверджена. Крім того, інформація доступна у друкованій (на кафедрах) та в електронній (<http://surl.li/pkidf>) формах. Для доступу до ресурсів УжНУ здобувачам створюється корпоративна пошта (домен uzhnu.edu.ua), через яку НПП також можуть здійснювати інформування. Розклад занять, графік контрольних робіт, заліків та екзаменів наявний у відкритому доступі на сторінці деканату (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/175>). Таким чином поєднання різноманітних форм інформування дозволяє надати учасникам освітнього процесу потрібну для навчання інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Здобувачі ОП в рамках освітнього процесу проводять наукові дослідження, беруть участь у діяльності Наукового товариства студентів, аспірантів та докторантів ДВНЗ «УжНУ» (<https://surl.li/nsnrug>) та історичного гуртка «Кліо» (<https://surl.li/sovftf>). Під час зустрічі ЕГ з представниками студентського самоврядування голова гуртка "Кліо" повідомила, що вступати до нього можуть всі бажаючі ЗО з 1 по 4 курс. Сприяє засвоєнню та поглибленню знань та навичок наукової роботи ОК 08 «Основи наукової роботи історика та фахівця в галузі громадянської освіти». Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відбувається під час проведення досліджень під керівництвом наукових керівників та презентації результатів наукової діяльності на щорічних студентських науково-практичних конференціях на ФІПМВ (<http://surl.li/pgvrq>), публікацій статей у збірнику студентських наукових праць. Серія: Історія. Актуальні питання історії та міжнародних відносин: минуле і сучасність (<http://surl.li/pgvps>), де зокрема в 2024 р. публікувалися здобувачі ОП. Активом гуртка "Кліо" було організовано міжнародну конференцію студентів та аспірантів «Україна-НАТО: спільні безпекові виклики (до 75-ї річниці підписання Північноатлантичного договору)», за підсумком якого вийшов збірник матеріалів конференції (<https://surl.li/teobcm>). Серед центрів, що сприяють науковій роботі здобувачів: Центр історичних студій з богемістики та словакістики (<https://surl.li/zfolfi>), Центр досліджень угорської історії та українсько-угорських відносин (<https://surl.li/yktrxz>). ЕГ звертає увагу, що наукові дослідження ЗО охоплюють історичну проблематику, в той час як психолого-педагогічні та методичні теми не охоплені зовсім.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Перегляд та оновлення змісту ОК на ОП проводиться щорічно і регламентується рядом документів: Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/MwJIR2Tf>), Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). На конкретних прикладах показано, як НПП оновлюють зміст ОК після стажувань, підвищення кваліфікації у вітчизняних та зарубіжних ЗВО, участі в грантових проєктах (Капітан Л. під час підвищення кваліфікації інтегрувала знання в ОК 06 «Інновації в освіті», Скиба І. після проходження підвищення кваліфікації в Словацькій Республіці врахувала в ОК 08 «Методика виконання наукових робіт» практику зарахування результатів неформального навчання із застосуванням різних електронних платформ тощо) з використанням власного наукового доробку. Питання необхідності оновлення ОК ОП систематично розглядається на засіданнях кафедр, робочої групи та науково-методичної комісії факультету.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

УжНУ має власну Стратегію інтернаціоналізації (<https://cutt.ly/5wJIOfx8>) та Концепцію інноваційного розвитку на 2015-2025 рр. (<https://cutt.ly/rwJIOwwo>). Відповідно інтернаціоналізація закладу є пріоритетом. В ЗВО функціонує Міжнародний консорціум (<http://surl.li/bagaw>), членами якого є 18 зарубіжних ЗВО. Відділ міжнародних зв'язків відіграє важливу роль в реалізації міжнародної академічної мобільності (<https://cutt.ly/UwJIO9sl>). Під час зустрічі ЕГ його керівниця розповіла, що відділ бере на себе супровід та оформлення документації під час закордонних стажувань НПП, грантів та проєктів. Існує Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ "Ужгородський національний університет" (<https://cutt.ly/gwJIPooj>) з 2016 р. Воно потребує оновлення в контексті регламентації академічної мобільності усіх учасників освітнього процесу, на що звертали члени ЕГ під час попередньої експертизи ОП, однак поки це не було виконано. Формами академічної мобільності є програми академічної мобільності, участь у програмах Erasmus+, закордонні стажування, залучення іноземних НПП до гостьових лекцій. Зокрема, під час зустрічі ЕГ з ЗО встановлено, що гостьові лекції студентам проводять іноземною мовою закордонні фахівці (Словачина). Досвід участі за програмою ERASMUS+ мають не лише НПП ОП (Кічера В., Шніцер І.), а й здобувачі освіти (<https://surl.li/zkrxmw>). Учасники освітнього процесу мають доступ до міжнародних баз даних, зокрема Scopus, Web of Science, Google Scholar та ін. НПП ОП мають публікації в журналах, які індексуються в цих наукометричних базах і мають досвід викладання в зарубіжних ЗВО за програмою ERASMUS+

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила відповідність критерію на рівень В за всіма підкритеріями. Сильною стороною ОП є міжнародна діяльність, участь в грантових проєктах та програмах, ERASMUS+ тощо, запрошення іноземних фахівців для читання лекцій (в тому числі іноземною мовою), реалізації практик міжнародного співробітництва не лише НПП, а й ЗО, міжнародна академічна мобільність на постійній основі.

Недоліки

Наповнюваність навчально-методичними матеріалами для дистанційного навчання на платформі MOODLE часткова, а по деяким ОК - відсутня. Дублювання та повторюваність змісту навчальних дисциплін у структурі ОПП (Вікова психологія з предметом Інклюзивна освіта; Історія освіти (до Середньовіччя) з предметом Історія освіти нового часу; Мистецтво публічного виступу з Діловою українською мовою тощо).

Рекомендації

ЕГ рекомендує оновити документи освітнього процесу, зокрема Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ "Ужгородський національний університет" у контексті регламентації міжнародної освітньої мобільності усіх учасників освітнього процесу з 2016 року. Потребує уваги контроль над наповненістю платформи MOODLE комплексом навчально-методичних матеріалів для дистанційного навчання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та організація оцінювання ЗО регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (пп. 8.8), а також Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). Під час зкстрічі ЕГ з ЗО було повідомлено, що на першому занятті інформується про вимоги до вивчення дисциплін і зокрема критеріїв оцінювання. В робочих програмах дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60173>) відображено чітко і зрозуміло форми оцінювання, яке здійснюється з використанням модульно-рейтингової системи (модульне контрольне оцінювання та накопичення рейтингових балів за час навчання). Підсумковий контроль проводиться в усній або письмовій формі за екзаменаційними білетами. Екзаменатором є викладач, який читає лекційний курс. Комплексна оцінка досягнення ПР здійснюється в ході аналізу результатів практик та підсумкової атестації. Інформація про форму занять, строки та форми контрольних заходів, терміни проведення заліково-екзаменаційної сесії для здобувачів ОП перебуває у вільному доступі на сайті ДВНЗ «УжНУ» у розділі «Інфо- центр» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/175>). Екзамени та заліки в період екзаменаційно-залікової сесії передбачені навчальним планом проводяться в терміни відповідно розкладу, який складався з урахуванням пропозицій здобувачів та НПП, затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) відсутній. Атестація ЗО проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в УжНУ, <http://surl.li/zoanzm>, Положення про атестацію ЗО та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ» <http://surl.li/txkukj>. Підсумкова атестація здобувачів проходить у формі складання комплексного атестаційного екзамену з предметної спеціальності (<https://surl.li/zlwxef>), що передбачає сформованості у здобувачів програмних результатів навчання з предметної спеціальності історія та громадянська освіта, методика навчання історії та громадянської освіти й охорони здоров'я. У випадку успішного проходження атестації Університет видає документ встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти (Історія). Вчитель історії, викладач закладу фахової передвищої освіти. Критерії оцінювання за атестацію регулюються Положенням про організацію освітнього процесу, а щодо екзаменаційних питань у білетах то вони сформовані непропорційно за принципом: 2 пит.- всевітня історія, 1 пит.- іст.Укр. 1 пит.- методика, окрім того передбачене практичне завдання «на одне з питань екзаменаційного білету підібрати інтерактивні вправи або скласти планконспект уроку». Так, згідно Програмою комплексного кваліфікаційного іспиту за 2024 р. - 53 питання - становлять питання з всевітньої історії і лише 25 питань - з історії України і 26 питань - з методики та ін. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/83476>). На думку ЕГ, вказані параметри для атестації здобувачів слід унормувати за рахунок збільшення питань з фаху.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Проведення контрольних заходів регулюється нормативними документами ЗВО та робочими програмами. Дані документи та матеріали доступні на сайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/51882>). Об'єктивність екзаменаторів регламентується Порядком організації заходів із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти. Ці документи теж знаходяться у відкритому доступі на сайті УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>) та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Екзаменатор має право задавати студентові додаткові питання з метою більш повного та об'єктивного оцінювання знань студента. Для об'єктивності оцінювання під час підсумкової атестації залучуються представників трьох кафедр, а також зовнішнього стейкхолдера. В університеті розроблена процедура оскарження результатів семестрового контролю, яка, згідно Положення про організацію освітнього процесу (пп. 8.11) передбачає звернення до декана факультету з апеляційною заявою. Особа, яка приймала скаргу, повинна повідомити дату і місце засідання апеляційної комісії. Апеляція розглядається на засіданні апеляційної комісії у присутності ЗО у складі декана або заступника декана, завідувача відповідної кафедри, 2-3 провідних НПП кафедр та викладача, який забезпечує викладання дисципліни не пізніше наступного робочого дня після її подання в присутності ЗО, але не пізніше останнього дня сесії. До складу апеляційної комісії можуть бути включені представники студентського самоврядування. Рішення апеляційної комісії доводиться до відома ЗО головою апеляційної комісії в усній або письмовій формі. Під час зустрічі ЕГ з випускниками встановлено факт непорозуміння на першому курсі студентки з викладачкою, однак який було швидко врегульовано після виявлення непорозуміння. Офіційних оскаржень результатів контрольних заходів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності в УжНУ відображені в ряді нормативних документів: Положенні про академічну доброчесність, Положенні про організацію освітнього процесу, Положенні про Комісію з питань академічної доброчесності та етики, Етичному кодексі (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). Перевірці на академічний плагіат у системах Unicheck та StrikePlagiarism підлягають тексти курсових робіт та наукові публікації учасників освітнього процесу. В університеті проводяться заходи з популяризації академічної доброчесності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/v-uzhnu-proveli-trening-akademichna-dobrochesnist-zapozuka-y.htm>), здобувачі та НПП проходять відповідні онлайн-курси та опитування. В результаті аналізу ЕГ опитувань студентів за 2025 р. встановлено, що 100% опитаних здобувачів відповіли, що дотримуються академічної доброчесності під час написання курсових робіт. Крім того, існує практика підписання здобувачами ОП декларації про дотримання академічної доброчесності впродовж навчання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60155>). ЕГ встановила наявність на сайті ЗВО сертифікати здобувачів та НПП про проходження курсів академічної доброчесності за різні роки. Порушення норм та правил академічної доброчесності пріскається та регламентуються п.7-8 Положенні про академічну доброчесність. Згідно Положення про комісію з питань академічної доброчесності та етики (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>) П. 7 Положення передбачає таку відповідальність НПП за недотримання норм та правил академічної доброчесності: відмова в присудженні наукового ступеня, вченого звання, позбавлення права обіймати певні посади; а відносно здобувачів: повторне проходження оцінювання, позбавлення академічної стипендії, відрахування із закладу вищої освіти. З часу останньої акредитації в 2024 році на ОП не було зафіксовано випадків порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила відповідність критерію на рівень В за всіма підкритеріями. Позитивними практиками є перевірка курсових робіт на плагіат, комплексний підхід до дотримання академічної доброчесності, зокрема підписання ЗО декларації про дотримання академічної доброчесності під час навчання. До комплексного іспиту екзаменатори залучаються представники трьох кафедр та стейкхолдери, а до його змісту включено практичне завдання з фаху.

Недоліки

Програма комплексного атестаційного екзамену зі спеціальності потребує змін. Існує диспропорція у тематики питань з всесвітньої історії, історії України та методики. Тематика курсових робіт потребує оновлення в бік методики та психолого-педагогічного блоку.

Рекомендації

Під час наступного перегляду унормувати диспропорції та урівноважити винесені на атестаційний екзамен питання з всесвітньої історії, історії України та методики. ЕГ рекомендує писати курсові роботи з темами по фаху (зокрема, методики викладання історії).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Відповідність кваліфікації викладачів ОК визначається профільною освітою, науковим ступенем, публікаціями тощо. Добір викладачів на ОП здійснюється на конкурсній основі згідно з Порядком проведення конкурсного відбору (<http://surl.li/asvxmp>). Викладачі ОП мають наукові здобутки, стажуються у вітчизняних та зарубіжних установах. Однак ЕГ виявила, що не всі з них повністю відповідають п. 37 та п. 38 ліцензійних вимог впровадження освітньої діяльності. Під час самооцінювання за останні повні 5 років (2020-2024 рр.) багато НПП подавали застарілі (2019 р.), або недостовірні дані, внаслідок чого реальна кількість ліцензійних пунктів стала меншою, ніж задекларованою НПП. Для прикладу, ОК 17. Філософія (Остапець Ірина) замість 4 ліцензійних показників виконує 3. Іншою проблемою є відсутність 5 фахових публікацій (п. 38.1). Після перевірки ЕГ реальної кількості фахових статей (2020-2024), виявилось, що насправді їх немає в ОК 09. Етнологія (Павло Леньо), ОК 27. Основи шкільного краєзнавства (Ферков Оксана). Актуальною проблемою є (не)відповідність публікацій ОК, навчальних курсів, які читаються. Це загальна проблема в ОП. Для прикладу, ОК 29. Історія та культура країн Європи та Америки новітнього часу, ОК 28. Громадянська освіта: основи шкільного курсу (Ігор Шніцер) має потрібну кількість фахових публікацій, однак вони стосуються історії Чехії та Словаччини новітнього часу. ОК 21. Історія та культура країн Європи та Америки нового часу, ОК 08. Основи наукової роботи історика та фахівця в галузі громадянської освіти (Іванна Скиба): статті присвячені історії Угорщини новітнього часу, але із тем зазначених курсів - нема жодної публікації. ОК 19. Історія та культура середньовічної Азії, Африки та Доколумбової Америки (Ігор Ліхтей). Всі наявні статті про середньовічну Чехію, з зазначеного курсу нема жодної статті. ОК 20. Історія середньовічної України. ОК 11. Давні цивілізації на території України (Неля Світлик). По тематиці курсів немає жодної статті та ін. Стосовно "нових" ОК, які були введені до ОП за результатами минулорічної акредитації (ОК 28, 34), НПП дали пояснення, що наразі ведеться робота щодо написання тематичних статей, й дали запевнення що до початку їх вичитки НПП будуть мати відповідність згідно п. 37 ліцензійних вимог. Наразі, кваліфікація окремих НПП на ОП не відповідає до деяких ОК, що не дає можливості констатувати повну кваліфікацію викладачів, які забезпечують ОК для досягнення цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний відбір НПП на ОП здійснюється за Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладанні з ними трудових договорів (контрактів) в Державному закладі вищої освіти "Ужгородський національний університет" (<https://1ll.ink/7goRL>). Для участі у конкурсі на заміщення вакантної посади проводиться оцінка професійного рівня НПП та їх відбір конкурсною комісією. Термін подання документів становить не менше одного місяця. Під час зустрічі ЕГ з керівницею відділу кадрів з'ясовано, що спочатку відбувається попередній розгляд кандидатур на засіданні кафедри, де розглядається його відповідність кваліфікаційним вимогам, зазначених в ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності, відповідність публікацій дисциплінам та цілям ОП, рівня публікаційної активності. Серед додаткових вимог до кандидатів - академічна доброчесність, відповідність диплома ОП, вчене звання, науковий ступінь, сертифікати про знання іноземних мов, участь у грантових проектах та НДР тощо. Рішення про відповідність претендентів до посади НПП приймає конкурсна комісія, яка ухвалює рекомендацію для претендента та передає на розгляд ВР (факультету та/або ЗВО). Для залучення на ОП кращих НПП враховується рейтинг НПП (<https://surl.li/chqyeo>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

УжНУ залучає представників роботодавців до реалізації освітнього процесу. Практикуються проведення спільних студентсько-учнівських конференцій на базі закладів загальної середньої освіти, (<https://cutt.ly/RwJOzj5b>). Крім того, під час зустрічі ЕГ з роботодавцями та стейкхолдерами з'ясовано, що залучення роботодавців до організації освітнього процесу відбувається через участь в опитуваннях, обговоренні ОП на засіданнях робочої групи (<https://cutt.ly/pwJOg088>), а також шляхом проведення майстер-класів, як професіоналів-практиків (<https://cutt.ly/WwJOKVBX>), участі в методичних семінарах, де обговорюються актуальні питання освітньої галузі. Співпраця із роботодавцями в ОП формалізована договірними відносинами. Університет має угоди про співпрацю, проходження педагогічної практики здобувачами освіти в закладах загальної середньої освіти (<https://cutt.ly/ZwJOnf96>). В ОК13 Основи педагогічної майстерності та ОК31 Методика викладання історії у школі передбачено проведення відкритих занять та круглих столів з стейкхолдерами на базі навчальних закладів м. Ужгорода. До освітнього процесу безпосередньо та опосередковано долучаються професіонали-практики, які є співкерівниками педпрактики, головами ЕК, членами РГ тощо. Із ЗЗСО Закарпатської області, регіональними відділами освіти укладено угоди про співпрацю, проходження ЗО педагогічної практики на їхній базі (<https://surl.li/jlgsqn>). На базі окремих навчальних закладів студенти знайомляться з педагогічною майстерністю вчителя історії (<https://cutt.ly/BwJOEMyI>; <https://cutt.ly/IwJORIG5>). Керівники ФІМВ та Приватного ліцею «Гірчичне зерно» уклали договір про співпрацю (<https://cutt.ly/twJOTZhC>). НПП ОП задіяні в якості журі учнівських олімпіад з історії, консультантів МАН (<http://surl.li/pgvko>), лекторів на курсах підвищення кваліфікації вчителів історії.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

УжНУ сприяє професійному розвитку викладачів, зокрема через програми підвищення кваліфікації та стажування. Регламентация процедури, обсягу, види, форми, періодичності та умов стажування НПП УжНУ регулюються Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та НПП (<http://surl.li/ssvusc>) і здійснюється згідно плану (<https://cutt.ly/9wJOZSBJ>) не рідше рази на 5 р. (180 год./6 кр. ЄКТС) (<https://cutt.ly/IwJO1yKE>). Фаховий рівень НПП здійснюється також за показниками їхніх рейтингів. Хоча не зовсім зрозуміло, за які конкретно показники визначається рейтинг того чи іншого НПП, адже на сайті університету присутні лише списки науково-педагогічних працівників для встановлення надбавки з 2015 до 2024 рр. без конкретних показників набраних балів (<https://cutt.ly/qwJOXhXR>). Під час зустрічі з ЕГ адміністрація пояснила це особистими даними викладачів. На сайті університету наявне Розпорядження № 38-Р від 18.02.2021 р. про преміювання авторів та авторських колективів за наукові дослідження опубліковані у виданнях віднесених до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science (з першого кварталу 2021 р.), де зазначені суми від 4000 до 20000 грн. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33679>). З метою організації післядипломної освіти, якісного надання освіт.-наукових, проектних послуг створено ННЦПК, що пропонує різні форми післядипломної освіти для задоволення потреб краю (<http://surl.li/pgvqw>). Професійний розвиток НПП здійснюється шляхом участі у наукових конференціях і редколегіях фахових видань, опонуванням дисертацій, керівництвом аспірантами і докторантами, міжнародним стажуванням та участі у грантах і міжнародних проектах. В УжНУ налагоджений порядок морального та матеріального заохочення (премії, нагородження цінним подарунком, підвищення посадового окладу, грамоти, подяки). Відповідно до цього Положення в університеті щорічно визначають рейтинг НПП, 100 з яких мають 20% доплати до окладу. Під час зустрічі ЕГ з'ясувалося, що цифра 100 не є сталою (в 2024 р. було 118). Наявний досвід преміювання за ОП мають зокрема: проф. Міщанин В., доц. Радченко Н., доц. Шніцер І. та ін. Матеріальне заохочення НПП в УжНУ є стимулом для підвищення показників викладача та розвитку викладацької майстерності. Крім матеріального заохочення практикується нагородження грамотами та подяками.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила повну відповідність критерію за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.4. За підкритерієм 6.1 - часткова відповідність. ЕГ відзначила високий фаховий рівень НПП, що працюють на ОП. Однак частина з них викладає ОК не за своєю спеціалізацією, що спричиняє невідповідність вимогам, на що звертали увагу й під час попередньої акредитації. ЕГ погоджується із РП ОП щодо проблематичності «закриття» великої кількості, передусім історичних ОК бакалаврської ОП, вузькоспеціалізованими фахівцями (особливо це стосується блоку всесвітньої історії). ЕГ також відмічає те, що НПП активно працюють над усунення означеного недоліку: за словами гаранта на його вимогу, з минулого року від викладання на ОП були усунуті 2 НПП, які не відповідали вимогам та ведеться робота щодо написання тематичних статей по ОК. ЕГ вважає, що використавши кадровий потенціал УжНУ та запросивши зовнішніх фахівців з «проблемних» ОК можливо виправити означений недолік. До позитивних практик за критерієм ЕГ відносить те, що УжНУ широко залучає представників роботодавців до реалізації освітнього процесу. Наявна прозора процедура конкурсного відбору викладачів. Позитивною практикою є преміювання 100 кращих НПП 20% до окладу згідно щорічного рейтингу в університеті, а також від 4000 до 20000 грн. за публікації у

виданнях віднесених до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science. Враховуючи всі означені факти, ЕГ солідаризується з рішенням минулорічної ЕГ та ГЕР й встановила відповідність критерію на рівні В.

Недоліки

Невідповідність та відсутність у багатьох НПП фахових публікацій з тематики дисциплін, які читаються на ОП. Звідси - часткове невиконання п. 37 та п. 38 ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності.

Рекомендації

ЕГ рекомендує більш відкрито поставитися до висвітлення результатів рейтингування - оприлюднювати на сайті університету рейтингові списки викладачів з конкретно набраними балами за виконання наукової роботи та місцями, а не просто вказувати прізвища премійованих осіб. До наступного навчального року забезпечити ОК, що викладаються НПП які відповідають всім законодавчим вимогам, можливо залучити професіоналів-практиків для читання окремих ОК (внутрішнє, зовнішнє сумісництво). Посилити публікаційну активність в напрямку тематики тих дисциплін, які читаються на ОК і забезпечують ОК.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час огляду матеріально-технічної бази УжНУ, де навчаються здобувачі вищої освіти ОП ЕГ було продемонстровано ресурси, які використовуються під час навчального процесу. Навчальне середовище забезпечене відповідним до контексту ОП новітнім технічним обладнанням, а саме: проекторами, ноутбуками, комп'ютерами, а також безкоштовним доступом до мережі Інтернет. Варто відзначити позитивний факт того, що заклад вищої освіти забезпечує технічним обладнанням ФІМВ, яким можуть користуватися усі учасники освітнього процесу (огляд МТБ). На факультеті є також аудиторії-музеї, в яких відбувається навчальний процес. Зокрема, Археологічний музей(https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/museums-arich_muz), який оснащений не тільки всім необхідним для освітнього процесу, але й містить археологічні знахідки, з якими здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися під час навчання; Кабінет історії (огляд МТБ), де можна підготуватися до занять та використати доступну літературу; Інформаційно-видавничий центр, який займається виданням університетських періодичних видань; Етнологічний кабінет. Студенти ОП "Історія" мають можливість проживати у гуртожитках, які є частиною студентського містечка УжНУ(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient-dormitories>). Під час огляду матеріально-технічної бази та спілкування із здобувачами вищої освіти, ЕГ пересвідчилася, що розташування гуртожитків, в яких проживають студенти даної ОП, є зручним та досить близьким до будівлі ФІМВ. На момент демонстрування МТБ у гуртожитках відбувався процес косметичного ремонту, що свідчить про постійне покращення умов проживання. В УжНУ функціонує спортивно-оздоровчий комплекс "Буревісник", який є базою для проведення дозвілля здобувачів вищої освіти та інших учасників навчального процесу в позанавчальний час(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/basejn-sportivno-ozdorovchogo-kompleksu-uzhnu.htm>). На базі спортивно-оздоровчого комплексу можна займатися плаванням, волейболом, баскетболом, іншими видами спорту, тренуватися(огляд МТБ). Для належного досягнення ПРН в УжНУ функціонує Бібліотека(<https://www.lib.uzhnu.edu.ua/>), її фонди налічують пона 1.5 млн книг, що робить цю бібліотеку найбільшою у Закарпатській області(огляд МТБ). Проте, за словами працівників бібліотеки, на даний момент відсоток оцифрованих матеріалів є досить низьким. Також цікавим є наявність відділу "Старої книги", де зберігаються стародруки, що датуються від XVI століття. Потрапити туди можна тільки з дозволу ректора(огляд МТБ)

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

У ході акредитаційної експертизи, ЕГ поспілкувалася з різними представниками освітнього процесу і виявила, що УжНУ надає безкоштовний доступ до таких баз даних, як SCOPUS та Web of

Science(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/uzhnu-otrymav-dostup-do-scopus-ta-web-of-sience.htm>). Проводячи обговорення із НПП та здобувачами вищої освіти, ЕГ також з'ясувала, що в університеті існує можливість безкоштовного користування інтернетом. Окрім цього, ЗВО забезпечує факультет технічними ресурсами, такими як: ноутбуки, комп'ютери, проектори, якими можуть користуватися всі учасники освітнього процесу. Гарант ОП підтвердив вищенаведений факт списанням старого ноутбука та одержання нового. Під час спілкування із студентами, ЕГ довідалася, що УжНУ забезпечує безоплатну перевірку наукових робіт на наявність запозиченого тексту за допомогою сервісу Unicheck. Здобувачі 4 курсу ОП "Історія", підтвердили, що їхні курсові роботи проходили перевірку на наявність плагіату в тексті. Дистанційний формат навчання відбувається через платформу "Moodle". ЕГ мала можливість ознайомитися із наповненням даної платформи, проте не всі ОК були наповнені достатньою кількістю необхідної інформації. ЕГ радить збільшити наповнення інформаційними ресурсами, у зв'язку і періодичним дистанційним форматом навчання.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Створення безпечних умов освітнього середовища в УжНУ регламентує "Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). З моменту початку широкомасштабного вторгнення російської федерації на територію України, ЗВО активно працює над забезпеченням безпеки своїх учасників під час ракетних загроз. Наприклад, під час перевірки матеріально-технічної бази УжНУ, ЕГ було показано кілька приміщень, які використовуються як укриття під час повітряних тривог. Ці приміщення оснащені не тільки необхідним для комфортного та тривалого перебування, але й адаптовані для проведення аудиторних занять. В УжНУ існує своя система попередження та запобігання конфліктів, цей процес регламентується "Положенням про порядок організації заходів із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в Державному вищому навчальному закладі "Ужгородський національний університет"(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42883>). ЕГ поспілкувалася із здобувачами вищої освіти та пересвідчилася, що студенти проінформовані про шляхи вирішення конфліктних ситуацій, проте студенти запевнили, що у них не було досвіду конфліктних ситуацій. Також здобувачі розповіли про "Скриньку довіри", яка знаходиться на території навчального закладу. Голова студентського самоврядування факультету підтвердив наявність цієї Скриньки, а також запевнив, що під час його керування не було зафіксовано факту конфліктних ситуацій. В УжНУ функціонує Соціально-психологічна служба(https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-centre_psy). Для учасників освітнього процесу існує можливість записатися на індивідуальну зустріч із психологом, на сайті університету розміщена вся необхідна інформація(https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-centre_psy). Під час спілкування із представником Соціально-психологічної служби, було підтверджено факт звернення до послуг психолога здобувачами вищої освіти та НПП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Підхід до організації освітнього середовища в УжНУ є студентоцентричним. За результатами проведених ЕГ зустрічей із студентами, НПП, Гарантом, представниками студентського самоврядування, представників допоміжних структур університету, можна зробити висновок, що рівень комунікації між учасниками освітнього процесу є доволі високим. Зокрема, студенти підтверджують факт їхнього залучення до покращення умов освітнього середовища даної ОП. Здобувачі вищої освіти запевнили, що два рази на рік проходять анонімні опитування, що стосуються їхньої задоволеності навчання на даній ОП. Із результатами цих опитувань можна ознайомитися на сайті університету, а конкретно на сторінці факультету в "Інфо-центрі"(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52897>). Також окрім результатів, можна пройти саме опитування, натиснувши на відповідне посилання Гугл-форми (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdr8e8XU6SNVUoZ-YjrowHPomjOY5yjPOYhzoQEoWTeQ3gRAw/viewform>). Результати опитування свідчать, що більшість здобувачів вищої освіти задоволені комунікацією із НПП(https://docs.google.com/forms/d/1NHg0oOH-8vN_DUKV3u2FPFaLuD6ogJoEIVDE-1dzpHY/viewanalytics?usp=drive_web). Для дистанційної комунікації із адміністрацією факультету існує "Електронна пошта скриньки довіри УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/44568>). Окрім цього, в навчальному корпусі університету є фізична "Скринька довіри", куди будь-хто може подати необхідну інформацію (огляд МТБ). Також в УжНУ функціонує "Центр Кар'єри УжНУ", який сприяє професійному становленню майбутнього спеціаліста (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center). Здобувачі підтвердили, що активно співпрацюють із Центром, а саме час від часу отримують список вакансій на свої корпоративні пошти; беруть участь у "Ярмарках вакансій", які відчуюються зазвичай двічі на рік; отримують консультативну підтримку в питаннях підготовки до працевлаштування.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Згідно із внутрішньою політикою ЗВО, в УжНУ створюються всі необхідні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Ці дії регулюються "Статутом УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>). Порядок покрокових дій з боку ЗВО в контексті допомоги особам з особливими освітніми потребами регламентує "Положенням про допомогу особам з інвалідністю" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). Під час огляду матеріально-технічної бази, ЕГ пересвідчилася в наявності облаштованих пандусів в навчальному корпусі. Вхід до навчальних аудиторій є безбар'єрним через наявність низьких порогів. Хоч і навчальний корпус не оснащений ліфтом, проте ЗВО запевняє, що представники УжНУ толерантно і з розумінням ставляться до потреб осіб з інвалідністю. Згідно із університетським положенням, особа, що потребує допомоги, може зв'язатися із начальником відділу охорони або скористатися кнопкою виклику чергового (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). Для забезпечення комфорту під час навчального процесу, на першому поверсі є аудиторії, в яких проводяться заняття. Для зручності орієнтування, у навчальному корпусі розташовані спеціальні таблиці із шрифтом Брайля (огляд МТБ). На даний момент особи із особливими освітніми потребами не навчаються на даній ОП. ЕГ рекомендує в перспективі продумати можливість встановлення ліфта в навчальному корпусі.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В УжНУ існує ряд нормативних документів, таких як: "Етичний кодекс ДВНЗ "УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>), "Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), "Порядок організації заходів із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в Державному вищому навчальному закладі "Ужгородський національний університет" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42883>). Всі документи є доступними на сайті університету на спеціалізованій сторінці. Під час обговорення із студентами та представниками студентського самоврядування, ЕГ переконалася, що конфліктні ситуації на даній освітній програмі відсутні, а всі потенційні передконфліктні моменти були врегульовані через діалог між студентами та адміністрацією університету (куратором групи). Згідно наказу ректора УжНУ з січня 2025 р. в ОП був введений ОК Антикорупція та доброзесність.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Матеріально-технічна база та навчальні ресурси УжНУ реалізовані на достатньому рівні, щоб забезпечувати якісний освітній процес на даній ОП. Позитивним є залучення в освітнє середовище масштабної інфраструктури спорту та дозвілля. Наявність достатньо великої кількості навчальної та наукової літератури у фондах університетської бібліотеки забезпечує якісний освітній процес для здобувачів вищої освіти. Проінформованість учасників освітнього середовища про процедури вирішення конфліктних ситуацій свідчить про відкриту комунікацію в межах УжНУ.

Недоліки

Суттєвих недоліків не виявлено за критерієм 7. Проте відсутність ліфта в навчальному корпусі ФІМВ в перспективі створює складнощі для освітнього процесу людям із особливими освітніми процесами.

Рекомендації

Хоч суттєвих недоліків за критерієм 7 виявлено не було, ЕГ вважає, що було б позитивним рішенням подумати про встановлення ліфта в навчальному корпусі. Також ЕГ радить збільшити наповнення інформаційними ресурсами у платформі дистанційного навчання - Moodle, у зв'язку і періодичним дистанційним форматом навчання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У Державному вищому навчальному закладі "Ужгородський національний університет" існує визначена політика та процедура внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема "Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ»»(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>). Це положення повністю регламентує послідовність логічних дій з боку ЗВО з метою удосконалення освітніх програм. Визначено алгоритм моніторингів, періодичних оцінювань та переглядів освітніх програм. Вищезгаданий нормативний документ передбачає та містить всі необхідні правила, щодо покращення ОП. Під час акредитаційної експертизи ЕГ звернула увагу на наявність "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет"»(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>), яке містить в собі перелік принципів та процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Серед переліку принципів, акцентується увага з боку університету на студоцентрований підхід до навчання та викладання. Під час спілкування із НПП, здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування, ЕГ пересвідчилася у вищенаведеному факті. Також ЗВО забезпечує якісний моніторинг якості конкретної ОП через практику залучення науково-педагогічних працівників, професіоналів-практиків, здобувачів вищої освіти. В межах зустрічі ЕГ із здобувачами було обговорено задоволеність від викладання на даній ОП. За словами студентів, на ОП "Історія" використовуються сучасні навчальні методи, активно використовуються новітні технології. Основні принципи забезпечення якісного освітнього процесу для всіх його учасників прописані в "Положенні про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). Згідно із цим нормативним документом, моніторинг якості конкретної ОП проводиться в тому числі і через анкетування чи опитування стейкхолдерів. В ході акредитаційної експертизи, поспілкувавшись із представниками баз практик, ЕГ пересвідчилася, що залучення стейкхолдерів до перегляду та моніторингу якості ОП "Історія" в УжНУ систематичне та активне.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

В УжНУ береться до уваги думка здобувачів вищої освіти, щодо покращення освітніх програм, зокрема цей факт підтверджують принципи, що вказані в "Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет"» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). Також ЕГ звернула увагу на те, що на офіційному сайті ЗВО, а саме на сторінці Факультету історії та міжнародних відносин систематично оприлюднюються результати анкетування здобувачів вищої освіти на даній ОП. Результати анкетування презентують задоволеність та настрої студентства під час навчання на ОП "Історія", зокрема 83,6% анкетованих здобувачів підтверджує, що погоджуються із фактом логічного зв'язку освітніх компонентів із даною ОП. На зустрічах із здобувачами вищої освіти, ЕГ було проінформовано, що студентські анонімні опитування проводяться двічі на рік за допомогою гугл-форми, які оприлюднюють на веб-сторінці факультету завчасно. Положення "Про студентське самоврядування в УжНУ" (<https://surf.li/lyxvqk>) передбачає залучення представників студентського самоврядування до обговорення освітньої програми, що регламентується розділом номер 5 в даному положенні. Витяг з протоколу засідання Студентської ради даного ЗВО підтверджує факт залучення до обговорення та покращення освітньої програми представників від студентів. В результаті цього засідання головою Студентської ради факультету було запропоновано групі з розробки ОП запровадити навчальну дисципліну, що передбачає здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу академічної доброчесності та антикорупційних норм для ОР Бакалавр (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/85839>). В ході акредитаційної експертизи ЕГ поспілкувалася із представниками від студентського самоврядування, яке підтвердило факт їхнього залучення до активного обговорення ОП "Історія". Також в рамках зустрічі із академічним персоналом УжНУ, НПП Лариса Капітан повідомила про високу активність та зацікавленість здобувачів до навчання на даній ОП. Зокрема, ця зацікавленість проглядається в тому, що студенти пропонують викладачам запровадити нові акценти до викладання конкретних ОК.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Процес залучення роботодавців до обговорення, щодо покращення ОП "Історія" відбувається за принципами "Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ»»(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>). Проаналізувавши офіційний сайт "Ужгородського національного університету" ЕГ пересвідчилася, про факт співпраці із роботодавцями в контексті внутрішнього забезпечення якості ОП. На сайті існує окрема сторінка "Інфо-центр", яка структуровано репрезентує нормативні та звітні документи. У підпункті номер 5 "Співпраця з роботодавцями, стейкхолдерами є ряд документів таких як договори про співпрацю із громадськими установами, держустановами, іноземними партнерами(Польща, Філадельфія, Словаччина, Австрія, Румунія), співпраця з ЗЗСО та базами практик тощо(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60150>). На зустрічах із стейкхолдерами, ЕГ пересвідчилася, що в

УжНУ роботодавці активно залучаються до перегляду ОП, зокрема це відбувається на зустрічі із представниками робочої групи. Представник роботодавців входить до РГ ОП. На зустрічі із стейкхолдерами ЕГ довідалась, що представники баз практик залучені до рецензування ОП, дають поради щодо її покращення, активно долучаються до освітнього процесу в контексті запрошення їх як гостей лекторів. Також систематично відбуваються онлайн-анкетування, результати яких можна поглянути на веб-сторінці факультету "Інфо-центр. Моніторинг якості ОП" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52897>). В ході зустрічі роботодавці повідомили, що рекомендували ввести в освітній процес для здобувачів ОП "Історія" підготовку, яка стосується особливостей навчання в інклюзивних класах, що було відображено в ОК "Інклюзивна освіта".

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В УжНУ зацікавлені у врахуванні кар'єрного досвіду випускників в контексті покращення навчального процесу на ОП "Історія". Зокрема в університеті є Міжнародна асоціація випускників ДВНЗ «Ужгородський національний університет», яка має власний сайт (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/alumni_association/index.html). Одна із цілей створення та існування такої структури є проведення постійного моніторингу можливостей залучення талановитої молоді з числа випускників шкіл для навчання в університеті, а також їх працевлаштування після отримання вищої освіти. Також на сайті ЗВО є підрозділ "Працевлаштування", на якому можна знайти необхідну інформацію, яка допоможе випускникам вищого навчального закладу знайти місце роботи після завершення навчання в університеті. Окрім цього відділ із працевлаштування націлений допомогти у працевлаштуванні студентів та випускників університету (проведення тренінгів з правил складання резюме, надання інформації про вакансії, організація інтерв'ю з роботодавцями, консультації щодо напрямів діяльності та вимог компаній-роботодавців). Також ця структура веде збір інформації про працевлаштованих випускників і проводить їхню зустріч із студентами університету (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-employment). Є практика ознайомлення студентів із майбутніми роботодавцями та переліком вакансій, які вони пропонують. Підтвердженням цього факту є проведений "Ярмарок вакансій", що відбувався в "Ужгородському національному університеті" 24 вересня 2024 року. Згідно інформації, що розташована на сайті ЗВО, такі ярмарки проводяться двічі на рік. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти та випускниками ОП "Історія", цей факт було підтверджено їхніми словами. Окрім вище вказаних дій, в університеті проводяться опитування випускників ОП, які діляться своїм досвідом. Зокрема 72,7% опитуваних випускників заявляють, що оцінюють рівень викладання дисциплін на оцінку "добре", а 27,3% на оцінку "відмінно". Результати опитування враховують під час обговорення та моніторингу якості ОП "Історія" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/60147>). На зустрічах із ЕГ, випускники висловили позитивну думку стосовно підтримки у процесі працевлаштування з боку університету.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Основним нормативним документом, що регламентує порядок дій націлених на вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми є "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/54904>). Пункт 4 описує практику моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Моніторинг здійснюється проектною групою, до якої входять НПП, професіонали-практики та здобувачі вищої освіти. Паралельно із цим ведеться робота з удосконаленням дотриманням академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. Ця діяльність регламентується "Положенням про академічну доброчесність в УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>) та "Етичним кодексом УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>). Окрім цього, проводяться опитування серед здобувачів вищої освіти та випускників ОП "Історія" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/85579>). Результати опитувань беруть до уваги під час обговорення ОП в межах робочої групи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/87065>). Поради від стейкхолдерів стосовно покращення освітнього процесу на ОП приймаються представниками університету. Зокрема ЕГ проаналізувала перелік документів, які свідчать про залучення кола зацікавлених осіб до обговорення освітньої програми. Як приклад "Витяг з протоколу №4 засідання робочої групи ОПП "Історія" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73894>). Під час останнього перегляду, який відбувся після проведення попередньої акредитації, в ОП були внесені значні зміни, що були викликані рекомендаціями ЕГ та ГЕР.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час акредитаційного візиту на ОП "Історія" в УжНУ, ЕГ пересвідчилася в тому, що ЗВО активно працює над покращенням ОП та бере до уваги рекомендації, що були сформульовані під час попередньої акредитації. За словами гаранта ОП РГ намагалася максимально врахувати рекомендації ЕГ та ГЕР. На інформаційній сторінці ОП представлена таблиця узагальнення пропозицій/ зауважень стейкхолдерів та їх врахування де відображено ступінь врахування рекомендацій (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/85838>). ЕГ відзначає, що були внесені зміни

значно посили ОП, зокрема були запроваджені опитування представників академічності; запроваджена практика у ЗФПО та ОК з методики викладання у ЗФПО; скорегована послідовність психолого-педагогічних ОК та програма атестаційного іспиту; кількість лекційних та практичних занять; оновлено перелік рекомендованої літератури в РП ОК, тощо. Зміцнився та поживався контакт із здобувачами вищої освіти через опитування та особисте спілкування. Окрім цього, стейкхолдери стверджують, що УжНУ активно залучає їх як професіоналів-практиків до освітнього процесу, наприклад в якості гостьових лекторів. Разом з тим, аналіз ОП та освітньої діяльності проведений ЕГ засвідчив, що деякі недоліки ОП на які вказала попередня акредитація залишилися й після змін. Наприклад: ЕГ та ГЕР зауважували «що варто збільшити обсяг педагогічних практик загалом, зокрема виробничої педагогічної практики», але загальний обсяг педпрактик був навіть зменшений з 12 до 9 кредитів, а їх кількість з 3 до 2. Натомість, в розрізі цієї рекомендації ЗВО в РП практики в ЗССО зменшив кількість проведених та спостережених уроків й запровадив практику в ЗФПО (2 критерій); по 4 критерію ЕГ рекомендувала «оновити Положення про академічну мобільність студентів у УжНУ» й посилити поєднання навчання і досліджень відповідно до спеціальності та цілей ОП в галузі "освіта/педагогіка", що не було зроблено; зауваження ЕГ та ГЕР стосовно повної відповідності академічної та професійної кваліфікації НПП до ОК (критерій 6), не були повною мірою усунуті. За словами гаранта ОП робота в цьому напрямі ведеться, й на його вимогу від викладання на ОП були усунуті 2 НПП, які не відповідали вимогам.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В ході онлайн-зустрічей з різними фокус-групами, ЕГ виявила, що політика забезпечення якості освітнього процесу в УжНУ має значення для кожного члена академічної спільноти. Основним нормативним документом, який регламентує внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти є "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/50348>). Пункт 4.13 цього положення передбачає залучення НПП, здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів до моніторингу якості конкретної ОП. В ході акредитаційної експертизи, ЕГ переконалася в тому, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені із системою внутрішнього забезпечення якості освіти. На онлайн-зустрічах із студентами, викладачами та роботодавцями ЕГ з'ясувала, що УжНУ активно залучає їх до моніторингу якості ОП "Історія". Зокрема про співпрацю із стейкхолдерами свідчить ряд документів, що розміщені на сайті університету у підрозділі "Інфо-центр. Співпраця з роботодавцями, стейкхолдерами" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60150>). Також один із фактів активного формування культури якості освіти в УжНУ є закликання дотримуватися академічної доброчесності. Зокрема, існує "Положення про академічну доброчесність ДВНЗ "УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>), а також "Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>). Позитивно, що на сайті університету, на сторінці "Інфо-центр" є окремий розділ, який стосується теми академічної доброчесності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30440>). Учасники освітнього процесу, майбутні абітурієнти та всі охочі можуть ознайомитися із основами вищенаведеного явища.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В УжНУ існує чітка система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка регламентується відповідними нормативними внутрішньоуніверситетськими документами. Позитивним є факт активної співпраці із стейкхолдерами, які беруть участь в моніторингу ОП, виступають гостьовими лекторами та надають можливості проходити педагогічну практику здобувачам на базі своїх закладів. Думка здобувачів вищої освіти та досвід випускників враховується за допомогою опитувань, які систематично проводяться на даній ОП. Заклад враховує рекомендації з минулих акредитаційних експертиз своєї ОП та інших університетських ОП, що допомагає вдосконалити ОП "Історія".

Недоліки

ЕГ не виявила суттєвих недоліків на ОП "Історія" в УжНУ.

Рекомендації

ЕГ рекомендує запровадити анонімні опитування, які будуть стосуватися кожного ОК.

Рівень відповідності Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Проведений ЕГ аналіз засвідчив, що у ДВНЗ "Ужгородський національний університет" створена належна нормативно-правова база, що регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Під час аналізу звіту самооцінювання та інших ресурсів УжНУ, ЕГ пересвідчилась в наявності та доступності необхідних для врегулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу документів, які розміщені на сайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/>). На сайті університету існує окрема сторінка: "Інфо-центр. Нормативні документи" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>), на якій розміщені необхідні для нормативні документи, з якими можуть ознайомитися усі учасники освітнього процесу. ЕГ відзначає, що веб-сайт університету забезпечує швидкий доступ до необхідної інформації. Основним документом, що регулює права та обов'язки учасників освітнього процесу є "Статут ДВНЗ УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>). Додатковими документами, що регламентує освітній процес є такі як: "Етичний кодекс ДВНЗ "УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>), "Порядок організації заходів із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в Державному вищому навчальному закладі "Ужгородський національний університет" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42883>), Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та етики Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>), "Антикорупційна програма ДВНЗ "УжНУ" на 2023-2025 рр" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57230>), "Положення про студентський відділ ДВНЗ "УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10123>), Положення про "Порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>) та інші. На сторінці Факультету історії та міжнародних відносин здобувачі вищої освіти мають можливість доступу до ОП, на якій вони навчаються, а також до навчальних планів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60153>). Також є можливість ознайомитися із переліком вибіркових дисциплін, що прописані в "Кафедральному каталозі дисциплін вільного вибору першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/71019>). ЕГ підтверджує, що доступ до інформації є відкритим та загальнодоступним. Для зручності здобувачів та НПП ОП "Історія", загальноуніверситетські та факультетські нормативно-правові документи, які регулюють правила і процедури навчального процесу розташовані на веб сторінках, що університету, що окремо - Факультету історії та міжнародних відносин.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ДВНЗ "УжНУ" публікує зміст ОП на своєму веб-сайті. Зокрема в підрозділі сайту "Інфо-центр. Проєкти освітніх програм", знаходиться документ ОП "Історія" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/68216>). Також є можливість подати пропозиції та зауваження щодо проєкту ОП на кафедральну електронну пошту (kaf-ancienthist@uzhnu.edu.ua). Варто додати, що окрім самої освітньої програми, на сторінці публікуюються пропозиції, що були надані збоку стейкхолдерів. Як підтвердження вище наведеного факту можна взяти до уваги документ "Узагальнення пропозицій/ зауважень стейкхолдерів та їх врахування в новій редакції ОПП «Історія» (2025)" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/85839>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ пересвідчилась у факті оприлюднення достовірної інформації, яка стосується ОП "Історія" на сайті університету, а саме на сторінці "Інфо-центр. Освітня програма і навчальні плани" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60153>). Окрім цього, сторінка містить документи, що підтверджують факт залучення здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів до процесу перегляду та моніторингу ОП "Історія". Необхідна інформація знаходиться на сторінці "Інфо-центр. Рецензії та відгуки на ОП" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/65150>). Позитивно, що на сайті присутні файли із робочими програмами ОК, що викладаються на даній ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60173>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються внутрішніми нормативними документами УжНУ, що є у вільному доступі. На веб-сайті університету розміщена необхідна інформація про ОП та ОК, що дає змогу ознайомитися з навчальним процесом в даному ЗВО не тільки здобувачам вищої освіти чи НПП, а й потенційним абітурієнтам.

Недоліки

Слабкою стороною на думку ЕГ є не зовсім цілісне розташування файлів на веб-сайті університету. Користувач легко може "загубитися" серед переліку опублікованих документів, оскільки частина з них знаходиться на загальноуніверситетській сторінці, частина - на сторінці факультету. Проте це не є суттєвим недоліком і суттєво не впливає на освітній процес в УжНУ.

Рекомендації

ЕГ рекомендує упорядкувати документи, які стосуються ОП "Історія" за більш логічним принципом.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 10517.pdf</i>	fhKjVK++nYPj1celos+MmiJpXcPsepr6rItA414UZRg =

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Квітковський Віктор Ігорович

Члени експертної групи

Михальчук Роман Юрійович

